

Nr 01 2009

Länsstyrelsens Miljöenhet
- mäter trycket
på miljön

Miljötrycket

Länsstyrelsen Uppsala län

Hela årets guidningar!

Hela 29 guidningar med olika teman, utpridda över hela året, finner du i vårt guideprogram för 2009. De flesta är gratis! Välkomna!

Läs mer på www.lansstyrelsen.se/uppsala/naturensar

En av årets guidningar tar dig på en tur i rikkärrets blomsterprakt. Här ses orkidén kärknipprot.

Vad händer på Ärna?

Försvarsmakten ansökte förra året om tillstånd att bedriva civil och militär flygtrafik på Ärna flygplats.

Länsstyrelsen kommer inom kort att få in de återstående kompletteringarna vi efterfrågat i ärendet. Om vi då bedömer att beslutsunderlaget är tillräckligt kommer det att gå på remiss till berörda instanser och kungöras i Upsala Nya Tidning. De som så önskar har under remisstiden en möjlighet att lämna in synpunkter. Alla handlingar i ärendet ligger på länsstyrelsen hemsida www.c.lst.se.

Kontakt Linda Jonsson

Botten nådd för sänkta sjöar

Vattennivån i de flesta av länets sjöar sänktes under 1800- och tidigt 1900-tal för att upplänningarna skulle få tillgång till mer odlingsbar mark. Idag ser vi effekterna av detta – sjöarna håller på att växa igen och deras livslängd har förkortats med flera hundra år. Sänkta sjöar har ofta biologiska skador som ger dem *måttlig* eller *sämre status* och därmed krävs åtgärder för att sjöarna åter ska få *god status*.

Ett exempel på en sådan sjö är Testen, i Olandsåns avrinningsområde. I slutet på 1800-talet sänktes vattennivån i sjön med drygt två meter och idag har den stora problem med igenväxning och brist på syre vintertid.

Sjön testen, en typisk Uppländsk sjö med sänkningsskador. Foto: O. Dillström.

Vassklippning och muddring är både dyra och tillfälliga lösningar på problemet med igenväxande sjöar. Genom en höjning av sjöarna, i kombination med åtgärder mot övergödning, uppnår man en mer bestående effekt. Men en höjning av vattenståndet i en sjö kan tyvärr vara en svår eller till och med omöjlig åtgärd att genomföra. Markanvändning och bebyggelse runt sjöarna är anpassade efter den nuvarande vattennivån och en vattenståndshöjning kan få stora konsekvenser för både boende och brukare runt sjön. Processen är också

juridiskt komplicerad och ekonomiska resurser kan krävas både för processen och för eventuella ersättningskrav.

Trots detta behöver sänkta sjöar höjas om vi även i framtiden ska få njuta av bad, friluftsliv och fiske i våra sjöar. För att inte tala om den estetiska naturupplevelse det innebär att betrakta en vattenspegel en ljummen sommarkväll.

I det i det åtgärdsprogram som ska rapporteras till EU nu i år föreslår Vattenmyndigheten att länsstyrelserna, som är tillsynsmyndighet för vattenverksamhet, ska se över befintliga vattendomar för att se hur man ska kunna åtgärda sänkningsskadade sjöar.

Kontakt Gunilla Lindgren

Glöm inte bort att det finns många fina naturreservat i länet som är väl värda ett besök, -även vintertid! De är öppna alla tider, dygnet runt.

Vi har i år bildat två nya naturreservat: Tjäderleksmossen och Marstalla östra.

Läs om dem och många fler på www.c.lst.se/naturreservat.

Välkommen!

Miljötrycket

Länsstyrelsen Uppsala län

INBJUDAN TILL SAMRÅD

Framtiden för våra vatten!

Förslag till miljö kvalitetsnormer, åtgärdsprogram och förvaltningsplan för våra vatten finns nu färdiga som remiss. Arbetet är en del i det svenska genomförandet av EU:s vattendirektiv, vars övergripande syfte är att alla vatten ska ha god status 2015.

Nu har alla möjlighet att ta del av förslagen och lämna synpunkter på dem. Förslagen för Norra Östersjöns vattendistrikt kommer att finnas tillgängligt från 1 mars på vattenmyndighetens webbplats www.vattenmyndigheterna.se.

Vattenmyndigheten och länsstyrelsen inbjuder till ett offentligt samrådsmöte kring förslaget.

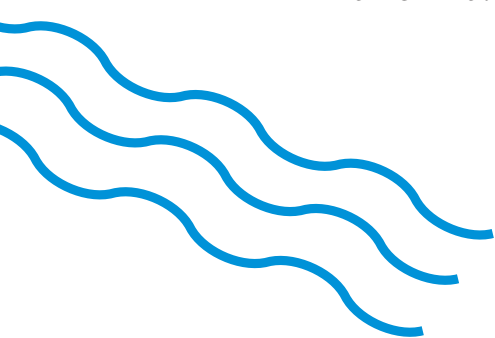
Plats: Uppsala Konsert och Kongress

Tid: Onsdag 18 mars kl 18 -21

Syfte: Här kan man få svar på frågor, ventilera synpunkter eller få ytterligare information om vårt framtida vattenvårdsarbete. Kaffe serveras på mötet.

Anmälan till Therese.Lager@lansstyrelsen.se eller 021-19 50 81.

Välkomna!

Vaken men sömning björn

Den björn som sedan flera år finns i området runt sjön Vällen blev väckt i samband med jakt i januari i år. På fyra år har han bara lyckats sova ostört en gång. Men björnarnas hälsa påverkas troligen inte av mindre sömn. Det viktigaste är att de får möjligheten att kunna sova säger björnexperterna.

Länets rovdjursförvaltare Johan Månsson passar på att prova det övergivna björnidet.

Vår björn vandrade runt i några dagar, men har nu förhoppningsvis återigen somnat någonstans i skogarna kring sjön.

Kontakt Johan Månsson

Ett vattenråd tar form

Länsstyrelsen ställer några frågor till **Sigrid de Geer**, initiativtagaren till ett vattenråd. Hon bor i närheten av Sävaån, ett vattendrag som länsstyrelsen enligt EU:s Vattendirektiv gett klassningen *måttlig status* och som därför ska omfattas av ett åtgärdsprogram.

Hur väcktes idén med ett vattenråd?

Jag bor intill Sävaån och eftersom jag som jurist blivit insatt i de regler och krav som gäller för både myndigheter och enskilda i EG's Ramdirektiv för Vatten, ville jag få igång ett samarbete med fastighetsägare längs med Sävaån. Det framgick nämligen tidigt att myndigheterna inte hade all den komplexa information och kunskap som direktivet förutsätter. De arbetar också under tidspress, vilket innebär en stor risk

för felbedömningar -både när det gäller arbetet med miljö kvalitetsnormer och planering av åtgärder. Direktivet kräver ett samråd och nära samarbete mellan myndigheter och lokalt berörda, för att man skall nå framgång.

Hur gick det till, rent praktiskt?

Jag ringde några grannar och vi kom överens om att försöka få ihop ett möte. Vi delade ut en mötesinbjudan i ett 40-tal postlådor längs med ån.

Till första mötet kom 7-8 personer. Jag förklarade vad EU:s Vattendirektiv innebar, och vi enades om att det var viktigt att försöka fortsätta arbetet och bilda ett Vattenråd.

Till nästa möte kallades ca 50 personer, varav 30 kom. Länsstyrelsen, som också deltog, informerade om arbetet med Sveriges nya vattenförvaltning.

Ett ytterligare möte samlade 37 personer. Temat var avlopp och både länsstyrelsen, ansvariga kommuner och konsulter i branschen deltog.

Har ni förslag på konkreta åtgärder?

Vi har framförallt diskuterat kantzoner och avloppsanläggningar. Vi har också genomfört LRF's studiecirkel "Vattnets väg".

Vattenrådet fortsatta arbete?

Vi hoppas att dialogen med er fortsätter. Vi vill kunna bidra med våra kunskaper – allt i enlighet med direktivet. Vi hoppas att innan ni lägger fram åtgärdsförslag till Vattenmyndigheten i Västerås, tar en diskussion med oss i Sävaåns vattenråd om vilka krav eller restriktioner man tänker ta till för jord- och skogsbrukets del. Vi kommer även att hos kommunen begära att fler än en mätstation sätts upp i Sävaån. Vi behöver en rättvisare bild av vattnets status längs åsträckan för att kunna ge bra förslag med god effekt både miljö - och kostnadsmissigt.

Kontakt Gunilla Lindgren